

**LA ESQUELLA
DE LA
TORRATXA**

PERIÓDICH SATÍRICH

HUMORISTICH, ILUSTRAT Y LITERARI

SONARÀ AL MENOS UNES ESQUELLOTAS CADA SEMANA

10 centims cada número per tot Espanya

Números atrassats 20 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIO

LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas,
Cuba y Puerto-Rico, 4.—Estranger, 5

CAPS DE BROT

CARLOS OSSORIO Y GALLARDO

Atildat, pulcre, elegant
y escampant sal á mans plena
es un dels bons escriptors
de la castellana terra.
Treballa en los grans diaris
y sovint dona á la premsa
llibres tan fins com las *Crónicas*
y com *La vida moderna*.

CRÒNICA

¡Qué bé coneixeria l' carácter fantasiós dels espanyols l'inventor de la Lotería Nacional!

Ell va dir:—Jo 'ls proporcionaré uns quants dies de somiar grandesas, de fer càlculs hermosos, de bressarre en esperansas afalagadoras, y ells, en canbi, compraran aquesta ditxa ilusoria, pagantla en bonas monedas ó en lo seu equivalent en bitllets de Banch.

La Loteria no es més que aixó: donar á uns pochs sols una part de las cantitats que's fan pagar á tots los que compran bitllets, quedantse l'banquer la porció més grossa.

Calculat lo negoci aritmèticament es una ruina á ulls vistos pels que jugan, y una ganancia segura y considerable pel que s'entreté á ferlos jugar.

Examinat moralment l'assumpto, significa la desautorisació més flagrant de la lley que castiga 'ls jochs d'atzar, y de las autoritats que tenen al seu càrrec l'aplicació de la lley.

Y en tots conceptes es una broma pesada.

***

¡Sort encare que la rifa grossa se celebra pels vols de Nadal!....

Quan tothom està més enfrascat rumiant l'empleo que donarà á las sumas immensas que hau de tocarli de treure la grossa, 'l telégrafo, tot de un plegat, trasmet brutalment á tota Espanya 'l número favorescut, l'únic número qu'entre 'ls 60,000 (una friolera!) s'ha de menjar la poma.

Llavoras los poseedors dels 59,999 números desairats, que repartits en décims y participacions grossas y xicas, implican una cantitat immensa de persones, cauen del burro, y si bé encare esperan alguna de las sorts secundaries ó alguna de las petitas ó s'consolan ab un desairat reintegro, la veritat es que 'ls que ja no poden aspirar á res enterament, han de resignarse, y ho fan fàcilment, trobantse en vigilias de la gran festa, l'únic dia del any en que l'espanyol se permet menjar opiparament.

A las penas, punyaladas y bons tragos de vi bó.

Després dels fantasiosos ensomnis, la realitat del gall, dels turróns y dels vins generosos. Després de la borratxera del esperit, la borratxera del cos.

Així va ferse.

O millor dit: així es Espanya.

***

Aquest any la primera ha cayut à Zaragoza y la segona à la Corunya.

Tenia 'l bitllet favorescut ab aquella, un carnice, 'l qual havia donat participació á uns sens fi de parroquians, entre 'ls quals se contan un gran número de criadas de servei. Lo carnice, aquesta vegada, ha tallat.... lo bacallá.

Davant de la séva taula hi ha hagut manifestacions de alegria boja, d'entussiasme delirant. Lo bitllet afortunat que avants del dia 23 valia sols lo que costava ó sigan 100 duros, y que desde aquella fetxa ja 'n va valer 600,000, va ser trasladat solemnement al Banch, en calitat de depòsit. Ab una mica més s'organisa una professió. A lo menos no faltaren entusiastas que cridaven:—*Viva la virgen del Pilar!*.... demostrantse una vegada més que 'n aquella heròica ciutat tots los successos propicis s'atribueixen à la *Pilarica*.

Lo més bonich era 'l devassall de platxeria de las criadas, qu'en lo successiu ja no serán raspas, sino finas, tant més finas quant més grossa siga la participació que tingan en lo premi.

Una d'ellas, que havia sortit á la compra, digué:

—Rediós: yo ya no compro.... que vayan los amos mesmos á la plaza.

Y aquell dia va condenarlos á dijuni.

La que menos, deixaria cremar lo platillo ó tiraría un paquet de sal al *puchero*.

Y com l'alegria dintre del gremi en aquests cassos acostuma á ser comunicativa, las unes per lo que varen treure, y las altres per parlar d'elles y distreure's contant las escenes de la carniceria, 'l fet es que 'l dia 23 de Desembre, la meytat de las famílies de Zaragoza, per forsa hagueren de dinar malament.

Fa alguns dias un periódich de Madrid donava compte de un fet digne de ser coneigut, per referir-se al ilustre marqués, fundador de la piadosa associació de la Fulla y director de la Companyia Trasatlàntica.

Es lo cas que's descubrí no sé com que 'l capitá de un dels barcos de la Companyia era masó. ¡Figúrinse quin escàndol!.... ¡Un barco que si molt convé porta 'l nom de un papa ó de un sant, manat per un individuo afiliat á la proterva secta á aqueixa institució condemnada per l'Iglésia, malehida diariament pels pontífices, anatematisada per tota la grey de sotana que constitueix la milícia de Cristo!....

Naturalment, encare que 'l capitá, com á mariño no deixava res que desitjar cumplint lo seu deber ab irreprotxable fidelitat, era menester donarli las dimissorias, porque ni un moment més pogués profanar ab la séva presencia, una cosa tan santa com un barco de la Trasatlàntica.

Y així va ferse.

L'ilustre marqués de la Fulla, devia dir:

—Serveixi d'exemple aquest acte de salvadora energia, y entenguin los masóns una vegada per sempre que la Companyia Trasatlàntica, aliada fidel de la Companyia de Jesús, no transigirà mai ab ells.

Fins aquí l'ilustre marqués no feya altra cosa que acreditar una vegada més la séva acendrada fama d'home religiós y atent fins á la exageració á las ensenyansas de la Santa Mare Iglesia. Al despedir á un franc-masó, en la impossibilitat de cremarlo de viu en viu, sistema qu'en los temps actuals, ha cayut en desús, se guanyava en certa manera l'honor sobrenom de Felip II de la banca y de las grans empresas.

*

Pero 'l fet té una segona part.

Sembla que 'ls demés capitans dels barcos de la flota (y al arribar aquí deixo la paraula al periódich de Madrid que divulga la notícia) «sabedors de la separació del seu company se presentaren personalment ó per medi de apoderat, al marqués de Comillas, y li digueren que trobantse ells en lo mateix cas que l'expulsat (horror!) la séva dignitat els aconsellava sufrir la séva mateixa sort.»

¿Qué 'ls sembla?

—¿Y qué va fer l'ilustre marqués de la Fulla?—preguntaràn vostés.—¿Se 'ls treuria del davant á caixas destempladas? ¿Veritat?

Espérinse una mica, y continuhin llegint:

«Y llavoras, pensant avants qu'en altra cosa en los perjudicis que la flota y per lo tant los interessos de la séva casa sufririan ab la retirada de aquells vintitants homes intel·ligents, pràctichs, braus y honrats, lo marqués de Comillas, catòlic sens tatxa é intransigent en assumptos de fé, s'ol-

LOS SANTS IGNOCENTS

¡Anda, Barcelona, que te l' han posada ben grossa!

vidá de la Iglesia, del seu representant, del seu abolengo, de la séva historia, fins de la salvació de la séva ànima, y transigi y tots los capitáns continuaren al mando dels barcos á sabiendas ya de que eran masones.»

¡Quin desengany més horrible!

Jo 'm creya que un sant varó, amant avans que tot de la salvació de la séva ànima, cremaria las mans avants que transigir ab l' error y ab la malitat simbolisadas per la masoneria. Pérdinse 'ls barcos mil vegadas, y sàlvins 'ls bons principis de la religió y de la fé, mirant no las riquesas de aquest mon y si sols las dolsuras y benaventurans de la vida eterna.

***

Y ara, una notícia per acabar:

La Companyia Trasatlàntica, després de set anys de no donar un xavo als seus accionistas, ha acordat repartirlos un dividendo.

¿Qué diuhen? ¿Qué ja comensan á creure en los miracles?

Donchs no s' entussiasmin irreflexivament.

Sent com son las accions de la Trassatlàntica de 280 duros, y ascendint lo dividendo acordat á 25 pessetas, resultà que no arriba encare á un dos per cent del capital.

¿Diuhen que més val poch que res?

Convingut.

Pero han de saber que durant aquests set anys de dejuni forsos, las accions qu' eran de 250 duros, siguieren elevadas á 280, per haverse exigit als accionistas un dividendo passiu de 30 duros.

De manera que si ara 'ls ne donan 5, encare 'n surten tornadors per 25.

Y aquí tenen explicat de quina manera 'ls pobres accionistas jugan á la gana-pierde.

P. DEL O.

À L' HOME DE LA DIDA

—Finis Hispaniae

Del fons del escorxador
ahont degollavas bedellas,
del recó dels cafetins
ó del fanch de las tabernas,
va arrencarte l' ambició
y més qu' ella 'l mal exemple!....
¿Qu' erats un gandul?.... ¿Y qué?
¿Per ventura s' han de perdre
la carnadura de gos,
l' ànima com sutje, negra,
l' estupidés y l' orgull
l' ignorancia y l' impudència?

¡Ja has fet bé! ¡Tréute la qüa
y converteixla en coleta!
¡aixís!.... ¡Mastega 'l caló
prostituhint la téva llengua
y ¡apa!... llénsat al toreig
com qui al mar de cap 's llença
que mentres venguin licors,
no 't faltarà sanch torera.

¡Ho veus? T' aplaudeix tothom...
creixes com la espuma... nedas
en l' abundància... tens or...
rendeixes cors de marquesas..
rebs autògrafos reals
per més que no sabs de lletra!...

Y en cambi, aquell infelis,

que un temps te 'n volgué fé a pendre
s' està morint lentament
en un recó... ¡de miseria!

M. RIUSEC.

LO FI DEL MON

¡Gracias á Deu!

Aquesta vegada sembla que definitivament va de veras.

Un astrólech anomenat Mr. Falt (*¿falt de qué?* *¿de sentit comú?*) acaba de profetizar ab tota la serietat que correspon á un sabi, que 'l món *finrà* irremissiblement, per última vegada, durant l' any 1899.

La veritat, tantas y tantas eminencias ens han assegurat lo mateix; tants cops ens han amenassat ab la ditzosa catàstrofe final, que ja comensavam á pàndrensho á bromas.

Pero ara la cosa varia. Mr. Falt no es un xarlatà vulgar, d' aquests que van per las plassas menjantse estopa encesa y trayent de la boca metres y més metres de cinta de colors...

Lo terrible profeta que avuy se dona á llum es un astrólech.

¿No saben lo qu' es aixó?

Per forsa n' han de haver vist algú durant los tres dias de Carnestoltes. Un astrólech es un subiecte d' edat algo avansada, que per fer més *freneta* é imposar al públich indocte, gasta barba blanca per tot dia. Lo seu sombrero es una especie de piló de sucre, buyt, adornat d' estrelles, ratas-pinyades, dragons y altres animals simbòlichs; lo seu trajo una bata negra, cuberta de caps-de mort blanxs y terminada ab un sarrellet de capritxo.

¿Els sembla si un individuo que 's vesteix d' aquesta conformitat pot estar d' humor per gastar bromas y donar profecías al públich sense com va ni com costa?

Mr. Falt (suposo que adornat ab lo barret punxagut y la bata descrita) interrogá l' altre dia als astres, auxiliat per una ullera de gran potència, y primer confegint, després atacant lo text de corre-guda, comensá á llegir en lo llibre del nostre porvenir...

Lo bondadós sabi no 'ns diu lo qu' en aquells moments va sentir; pero es de creure que per pochs bons sentiments que tingui, 'l cor degué ferli un salt.

Lo món se 'n va definitivament á can Taps. Durant l' any 1899 una estrella ab qua, que ja 'l 1856 vingué á pendre vistes, xocará ab la terra sense consideracions de cap classe, y del *encuentro* 'n resultarà 'l nostre fi, la desaparició total é irre-mediabile d' aquest planeta.

Al revés del Tenorio, nosaltres no podém dir:

Largo el plazo me poneis.

Del 94, que aném á comensar, al 99 en que ha de tenir efecte l' últim acte del drama terrestre, quedan cinch ó sis anys, que ab la precipitació ab que avuy se viu, son indubtablement una exhalació.

No veurém acabá 'l sige; no podrém anar á la Exposició de París; no tocarém los resultats del pressupost de la pau, que diu que no s' han d' apreciar sino fins dintre de vint anys y pico...

Lo pitjor de tot aixó es que Mr. Falt publica la profecia neta y pelada, com qui diu: *Aquí va eso*, sense tenir l' amabilitat de dirnos de quin mal hem de morir.

Una estrella ab qua xocará ab la terra... Lo món s' acabarà...

Perfectamente; pero ¿qué passará després? ¿cóm y de quina manera s' acabarà 'l món?

Fins ara tots los que havian fet pronòstichs d' aquest gènero, han detallat la cosa donant tots los pèls y senyals de la futura espantosa tragedia.

—Lo món—deyan uns—acabarà torrat com una castanya ó un *muniato caliente*. Caurà del cel una pluja de foch, qu' en menos que canta un gall ho encendrà tot; las casas, los homes, las donas, las bestias, tot... ¡hasta 'ls mistos de l' Arrendataria!

—Lo fi del món—profetisavan altres—tindrà lloch á conseqüència d' una espantosa inundació, que cubrirà la terra pel istil del diluvi universal, pero sense deixar cap Noé que puga contarho més tart á las generacions futures.

—Lo món—deyan per fi altres—s' extingirà paullatínamen pel fret. La neu dels polos anirà poch á poch invadint la terra, y la sèva inmensa superficie acabarà per ser un inmens dipòsit de *mante- cados sense parroquians*.

Lo sabi profeta que ara 'ns depara la Providència no dóna detalls de cap classe.

Ens tira la estrella ab qua entre cap y coll y 'ns esborra de la llista dels vius sense entrar en expli- caciòns.

Ell potser se figura que desde 'l moment qu' hem d' anar á can Pistraus, ens ha de ser indife- rent anarhi en carril, en tranvia ó á peu.

Si aixis pensa Mr. Falt, s' equivoca. Tot y sa- piguent qu' hem de ser suprimits, convindria en- terarnos de quina manera s' efectuarà la supres- sió.

¡Qui sab, llavors, las precaucions que un hom podria pendrel! Cadascú s' entén y balla sol, y en aquest cas, al que més y al que menos se li ha de reconeixe 'l dret d' eecullir pel últim moment una postura cómoda y, si vol, académica.

Mr. Falt està, donchs, en lo deber de ser més explícit, relatantnos ab tota sinceritat lo que pas- sarà en lo terrible instant de la catàstrofe.

La estrella que ha de xocar ab la terra ¿hi xo- carà de cap? ¿ens pegarà un cop de qua? ¿Esmi- colarà sencillament lo nostre planeta ó 'ns asfixia- rá ab la bravada mefítica del seus vapors?

SALDO DE COMPTES

¡L' aranya estira cabells!
Y hasta cert punt no es extrany:

aquests senyors están fent
liquidació de *fi d' any*.

PREMI D' AGRAHIMENT

—Es cert que 'm prenen la vara,
però aixó no 'm desespera:
per lo que 'm convingui, encara
me quedará la manguera.

Esperém ab ansia aquestas aclaracions, que 'ns poden servir de norma pera preparar tranquila y sossegadament nostra última hora.

Y sobre tot, esperém que la profecia no resulti camama.

Perque si 'l mon no s' acaba expontàneamente en lo plasso fixat, ab la marxa que prenen las cosas, dintre de deu ó dotze anys haurém de ferlo acabar nosaltres mateixos, encare que sigui obrint una suscripció pública per sufragà 'ls gastos de derrivo.

A. MARCH.

CONSIDERIN....

—Aquest mal es horrorós!
—Los caixals ¿eh?
—Ca... no ho sé.
Vamos, espliquis ¿qué te?
¿Quin mal pateix?

—Espantós.
—¿Lo te sovint?

—Si senyó;
créguim; no 'l puch aguantá'.
—Donchs, ja 'l curarém....

—Oh cá....
No te pas cura, Doctó'.
—Vaja, no s' espanti, home;
ja veurá com lo treurém
aquest mal.

—Prou; ja ho veurém....
(Me sembla que farem broma.)
—Deixis ja de tonterías;
á veure 'l pols....

—Aqui vá.
—Está molt be.

—Ho estará;
pero ja fa uns quants dias
que 'l tinch bastant alterat
—Potsé 'ls nervis....

—No pot se....
—Donchs espliquis, quin mal te;
ja 'm te mitj desconcertat....!
¿Te gana?

—Si 'n tinch? ¡Y tal!
Molta gana, si senyó;
precisament es aixó
tota la causa del mal.

—Sent aixis, donchs, ja veurá
com prenen una botella
de....

—¿Qué? ¿de such de costella?
—Tanta fam te de menjá?
—Un xich massa, Deu m' ajudi;
puig fa un any y mitj ó dos
que no m' entra res al cos....
¡Com qué soch mestre d' estudi!

LLUIS SALVADOR

TRES DIAS DE FESTA

Dissapte, dia 23.

En Joan Bonhome fa exámen de conciencia y de butxaca. La conciencia no pot estar de més bon regent: tranquilitat, humor, ganas de divertirse.... ¿Qué més pot demanar?

La butxaca.... Escoltem lo que va dihent en Joan Bonhome:

—D' una part la senmanada; de l' altra las propinas de Nadal; de l' altra 'ls cinch duros que m' han tocat de la rifa.... Resúm: una pila de diners ab l' ajuda dels quals puch passar aquestas tres festas ab més alegria que 'l rey de totas las Espanyas.—

Y en Joan Bonhome 's promet y 's prepara á ferho tal com ho diu.

***

Diumenje, dia 24.

Primera festa.

Lo nostre Joan se lleva á mitj demati y se 'n va á seguir la fira.

Aquí un gall, allá turrons, més enllá una amolla de ví bo; á la dreta neulas, á la esquerra un melonet....

—¿Ahónt vas, Bonhome?

—Ja hi comprat lo necessari pel recreo interior de la persona. Vaig á casa á comensar la celebració de las tres festas.

En Bonhome menja, beu, paladeja 'ls turrons, s' entreté ab los cruixits de las neulas, devora 'l meló, torna á beure, torna á menjar....

—¿Qué farém ara?
Al café. En Joan apura à glops l' aromática beguda, fuma un puro darrera l' altre; juga al domino, pert, guanya, torna à perdre.... Y fumant, jugant y riént, arriba al vespre.

En Bonhome s' assenta altra vegada à taula.
Sopa, pero no menja gayre: encare li dura l' enfarfèch del dinar.

—¿Qué farás, Joan Bonhome?
Los cartells de las cantonadas responen per ell.
Anirà al teatro.

En Bonhome hi va; riu sense veure res, aplau-deix sense sentir qué han dit.... y se 'n torna à casa sense saber qué han fet.

¡Cóm dorm aquella nit en Joan Bonhome!

Dilluns, dia 25.

* *

Segona festa.

A las dotze en Joan tot just s' aixeca.
¿Cóm estém de puros, de turrons, de vi bo, de neulas? ¿S' han fós ja? Aixó ray: ne comprarem més.

En Bonhome torna à refer las provisions.

UN CESSANT

—¡Ze acabó el bróquill...

Assentat davant de la taula, ataca 'l gall com si encara no l' hagués tastat, tragueja 'l moscatell com si may n' hagués begut y aixafa las neulas ab la senzilla alegria d' un nen de sis anys.

—Torném al teatro, Bonhome?.... Tornémhi.

En Joan passa la tarde mirant com lo galán fa l' amor à la dama, com lo conde 'ls descubreix.... y 'l galan mata al conde y 'l conde al galan, y la dama 's desmaya ab tota puntualitat al caure 'l teló del últim acte.

En Bonhome sopa, beu, riu, fuma, canta... y se 'n va al llit à altr'hora.

Dimarts, dia 26.

* *

Tercera festa.

A mitja tarda en Joan se passeja tot motxo y sense fumar, per la Rambla.

—Bonhome, estéu molt serio: ¿qu' heu acabat l' humor ja?

—No.

—¿Y donchs?

—Hi acabat los quartos.

MATÍAS BONAFÉ.

INTIMA

Encare que ton amor
no 'm tornarán mas paraulas,
deixa que 't diga, María,
lo que no t' hé dit fins ara.

Comprendch bé que no m' estimis,
comprendch ton desdeny que 'm mata,
puig m' han pintat à tos ulls
com lo ser més despreciable
y entre tú y jo s' interposan
com una inmensa muralla,
ridículas aprensions
y mes ridiculs obstacles,
que la necia humanitat
¡que ab mí no te rés de humana!
si no 'ls combat ni 'ls defensa,
los tolera y 'ls acata.

Mes si tú no pots volerme,
jo si que puch estimarte,
puig també tinch cor, María,
que sent com senten los otros,
y si bè no has d' ésser méva
perque tot, tot ens separa,
soch felis ab mon amor,
sense un alé d' esperansa
y encare goso volguente
y visch tant sols de mirarte.

JAPET DE L' ORGA.

LO MES DE MARIA (*)

—Escolti, senyora Francisqueta, que no baixará aquest any à fer lo mes de María ab nosaltres?

—Borranga, no faltava més! Y cregui que ha fet molt bè de recordarmho, perque quan vagí à la pescateria, de passada comprare un parell de ciris de tres unsas, y un pomet de lliris, y aquest mitj dia 'ls hi portaré.

—Moltas gracias, y cregui que la Verje li agrahirá molt aquest obsequi.

—Vol callar!.... Y digui, senyora Pepa ¿qué també baixarán los demés vehins?

(*) Aquest xispejant article devia figurar en l' Almanach d' enguany.

GENT DE MELILLA.

Un intrépit reservista
que dorm, menja... y passa llista.

Un moret que de segú
no fa tractats ab ningú.

Un de molt viu qu' era de la guerri-
lla de la mort.

Un periodista que desde qu' es allí
no sà res més que anà à missa.

Lo senyor Muley-Araaf,
amich del tò ab ayqua-naf.

Un que à pesar de ser de la Creu roja,
diu que tot ho veu negre.

—¡Jo crech que sí! Per lo menos jo 'ls he fet passar recado á tots.

—¡Amigo, si que aquest any serà concorreguda la festa! Donchs vaja, jo també fare tots los impossibles perque baixi 'l meu marit.

—Com tingui gust, ja sab que sempre 'ns fará molt da favor.

—¿Y à quina hora 'l comensan?

—A les dotze. ¡Sobre tot siguin ben puntuals!

—No tinga por, no faltarém....

Aquesta sigue poch més ó menos la conversa que va tenir lloch en la entrada d' una rónega escaleta del carrer de Vertrallans, à las nou del matí, del dia primer de Maig. Efectivament, la propietaria de la casa, ó siga la senyora Pepa, tenia la costüm de convidar cada any als seus llogaters, à si de que ab la séva presencia animessin las funcions semi-religiosas, que donava à casa séva durant lo mes de las flors y que dedicava à exaltar las glorias de Maria. No 's feu esperar gayre lo notarse un mohiment extraordinari de obrir y tancar portas, en aquella silenciosa escaleta, no sent altra cosa que la disposició del vehins, pera donar cumpliment à la invitació que la senyora Pepa 'ls havia fet lo dia avants. Jo, per una part, també tingui d' assistirhi, puig li devia alguns favors, lo que feu que al sentir tocar las dotze, fes via cap abaixa.

No fou necessari trucar à la porta, puig aqueixa estava oberta de bat à bat, lo que feu me fiques à dins com si fos à casa méva. Al entrar, lo primer que vaig veure fou un petit recibidor ab quatre cadiras d' assiento endosmascat, y de un color casi percut, deixant coneixer que aquest, avergonyit de sa vellesa, havia desaparescut per no sortir mai més. A la paret, penjat, hi havia un quadro del Sa-

grat Cor, encare que per desxifrarho vaig tenir que fixarmhi molt, perque de cop y volta, creya qu' estava contemplant l' incendi de Sebastopol, ó bé una aurora boreal, tal era la vermel·lo y grossas flama-radas que omplian aquell espay tancat per una colradura de mitj ral lo pam.

Al sentir mos passos, va sortir à rebrem la mestressa de la casa, la que després de molts compliments, demostrant son agrahiment per haver acceptat sa invitació, va accompanyarme à la *capilla ardiente*; tal nom mereixia 'l lloch ahont tenia de celebrarse la festa. Tres renglas de cadiras, ocupadas per vehinas, omplian aquella petita estancia. Al enfrot hi havia una calaixera de últims del sige passat; reposant sobre d' ella una escaparata de las mitjanas, ocupada per una *Purissima*, feta sens dupte per un escultor, en un dia de mala lluna; donant llum d' honor à dita Verge quatre ciris, posats dos per banda, en quatre candeleros desiguals, y al bell mitj d' ells hi feya pampallugas una xinxteta posada en oli, dins de un pot de porcelana; adornavan ademés aquell improvisat altar alguns jerros ab rams mal jirbats de rosas passadas, lli-ris pansits y xeringuilla esmortuhida.

Al poch rato d' estar allí, y ja cansat de respirar aquella atmósfera impregnada de tan distintas olors, se senti 'l toch d' una campaneta tocada ab forsa pel marit de donya Pepa, indicant silenci, puig en aquell moments s' anava à comensar la ceremonia religiosa.

Tots ens varem ajonollar, y després d' havernos senyat comensarem à recitar: *Yo creo que estais aquí presente....* y després d' haver llegit lo senyor Ramón ab veu nasal, y fent deu mil embuts los tres punts corresponents al primer dia de Maig, varem

MOROS Y CRISTIANS

Una mora, que tant fa
pel moro com pel cristia.

Un curiós, home prudent
que s'hi aburreix de valent.

Un moro de rey que no ha vist lo
rey en sa vida.

Un tinent que al'nà allí dalt
creya torna general.

Lo dibuixant Reculleras
que pinta forts y chumberas.

Un mano que ab molta nyonya
va pintatnos la cigonya.

resar cinch *Ave marias* seguidas del *Gloria Patri*. ¡Mes aquí fou Troya! Tot just havíam acabat de dir *Amen*, quan tot d'una cau un dels ciris, anant á parar damunt d'una nena de set anys que hi havia asseguda al primer rengla de cadires. ¡Quin modo de plorar aquella pobra criatural! Tots varem aixecarnos corrent en ausili d'aquella nena, y per un instant ja dios mes de Maria! L'un corria per donarli vi ab sal, que diuhen qu'es tan bó pe'l susto; un altre ratllava una patata, per posarli las retlladuras á la cremada que s'havia fet en una mà. La pobra de la senyora Pepa corria esblaymada d'una part á l'altra, sense saber lo que li passava y ab una ampolla d'aygua nafla la mà.... jalló sembla va la fi del mont! Sort del Sr. Ramón que tingue la santa ideya d'anar á comprar deu céntims de caramellos, los quals ab sa dolsor, varen calmar lo plor d'aquell angelet y retenirli 'l singlot que li causá'l dolor de la cremada.

Després de haverse calmat tal rebombori, altra volta 'l senyor Ramón senyalá ab un repich de campaneta que tornava á continuar l'interrompuda festa... y agafant lo llibre, 'ns feu recitar la oració que comensa: *Oh divina Madre!*... Acabat vingue la consabuda pràctica, y per fi la Jaculatoria seguida de *Dominare nostri tu et filius tuus*.

Al ser aquí, 'l públich tingue un moment d'expansió, en tant lo senyor Ramón buscava l'exemple que tocava llegir en semblant dia, lo que efectuá ab ben curt espai y tractava del *Amor filial* á Ma-

ria, referintse al Beato Alfonso Rodriguez de la Companyia de Jesús. Va sortirse 'n del millor modo que va poder, y un cop hagué acabat, trayent de dins d'una capsà de cartró un acordeon bastant tronat, comensà á fer l'acompanyament ab compás de polka, de las coplas que s'havian de cantar, y donant un fort cop de peu per indicar l'entrada, se va posar á cantar la senyora Pepa ab una cara tan satisfeta, com si hagués menjat per vint:

«Benéfico hiere
luminico rayo,
del sol que engalana
las flores de Mayo.»

A lo que contestaren á coro tots los presents, y d'una manera esgarifosa:

«Dulcissima Virgen,
del cielo delicia,
la flor que te ofrezco
recibe propicia.»

May havia sentit cantar d'un modo tan desguitarrat. Sort qu'en aquell precís moment, va entrar la minyona avisant á la senyora Pepa que quan tinguessin gust, tenian los macarrons á taula, y valentme d'aquell moment tan oportú, y sortint d'allí dins escapat com una rata, no sens haver dirigit un respectuós *passinho* bé á la concurrencia, vaig pujar de dos en dos los esglacions d'aquella escala, ab lo nas ple y embaumat de perfum de flors passadas y de pudor de cramell de ciri, en tant que

pel cel obert se sentia lo cant d' alguna raspa qu' entonava ab to de mofa:

«Dulcissima Vircan
dal sielo dalisia...»

SANTIAGO BOY.

LLIBRES

Poesías de Víctor Balaguer.—Forma'l primer volum de las publicacions de la Biblioteca Museo-Balaguer, y en ell hi van compresas un gran número de composicions castellanas en sa inmensa majoria, haventnhi també algunas de catalanas, italianas y provençals, casi totes inéditas. Lo poeta, al dotar á Vilanova y Geltrú ab lo magnifiche Museo-Biblioteca, féu donació aixis mateix, no sols de tots los seus objectes d'art y llibres, sino també de tots los seus papers, entre'ls quals s'hi contan no pocas composicions que no havian sigut encare coleccionadas.

Balaguer apareix en ellas lo poeta inspirat de tots tan conegut y aplaudit, fent gala en sos versos de aquell calor vital y comunicatiu y de aquella forma ampla, gallarda, sempre entonada, que son los distintius de la séva inspiració.

Pochs escriptors del nostre Renaixement s'han mostrat tan pròdichs y á la vegada tan opulents en las sevas inspiracions.

Sense ser las de aquesta colecció poesias las mes notables de las moltas que ha publicat, no per això deixa de reflectirse en totes y cada una d'ellas l'elevada personalitat del insigne poeta.

EPISTOLARIO.—*Memorial de cosas que pasaron por D. Víctor Balaguer.*—En dos volums impresos ab molta elegancia hi esón contenguts un bon número de sabrosos traballs històrichs y literaris, escrites la major part d'ells en forma epistolar. Entre ells hi ha lo següents: *El renacimiento catalán*—*En el Monasterio de Piedra*.—*El Idealismo*.—*La Biblioteca-Museo de Villanueva y Geltrú*.—*Las ruinas de Poblet*.—*La noche del 25 de Julio de 1835 en Barcelona*.—*Mis recuerdos de Italia*.—*La Noche buena en Cataluña*.—*La tragicomedia titulada: Fernandus Servatus*.—*Recuerdos del Montseny*.—*La literatura catalana*.—*La casa de Monda y La cuna de Cristóbal Colón*.

La sencilla enumeració dels tituls que acabém de citar basta pera donar una idea del *Epistolario* del Sr. Balaguer qu'en los treballs de investigació 'ls uns y de amena literatura 'ls altres, ostenta l'erudició del historiador y la fantasia del poeta.

Del *Epistolario*, al igual que d'altres obras del Sr. Balaguer, que han sigut publicadas en aquets últims temps, se destina'l seu produpte en venta al foment del Museo-Biblioteca de Vilanova y Geltrú, que vé á ser lo digne coronament de tota una vida de noble traball y de patriòtich desprendiment.

Altres llibres rebuts:

Concepto de la antisepsia interna en las enfermedades infectivas de la infancia.—Discurs leigit en la Real Academia de Medicina y Cirugía de Barcelona, en l'acte de recepció del Dr. D. JUAN VIURA Y CARRERAS, seguit del discurs de contestació del Dr. D. BARTOMÉU ROBERT.

∴ Discurso leido por el Sr. D. JOSÉ PELLA Y FORTÀS en el Ateneo Barcelonés, con motivo de la apertura de las catedras.

∴ SALTOS DE LIEBRE, juguet cómich en un acte y en prosa, original de D. ANTONIO SÁNCHEZ PÉREZ, estrenat ab extraordinari aplauso en lo Teatro de Lara de Madrid la nit del 14 de Octubre últim. L'obra aquesta está notablement escrita.

∴ LA MARE DE DÉU DEL MONT, drama català en tres actes y en vers, original de D. FRANCISCO XAVIER GODÓ. D'ell ens ocupárem oportunament al ser estrenat ab èxit en lo Teatro Romea, la nit del 21 de Novembre últim.

∴ LA NANA.—Parodia en un acte del drama *Mariana d'Echegaray*, escrita en prosa catalana per D. MANEL ROVIRA Y SERRA y estrenada ab èxit satisfactori, la nit del 11 de Novembre passat en lo Teatro Granvia.

RATA SABIA.

LIRICH

Tant lo concert del diumenje com lo del dimarts van veure's extraordinariament concorreguts. Dels Concerts Nicolau pot dirse que á la tercera han anat la vensuda: desde'l quart qu' era'l del diumenje, l' públich va animarse, acudint á applaudir l' escollit programa, en qual primera part al costat de un número de Beethoven y de Gluck hi figurava la notable overture de *Romeo y Julieta* del noruech Svendsen. F rmava la segona consagrada á Wagner lo preludi de *Tristán e Isolda* y y la gran escena final de *La Walkyria*, que tingüé un èxit entusiasta. Y donava interès á la tercera la primera audició del preludi del *Rey Manfred* de Reinecke, que sigüé frenèticament applaudida.

Lo concert del dia de Sant Esteve deixará també agradable memoria entre 'ls filarmònichs. Las pessas de Mendelssohn, Schumann, Wagner, Massenet y Brahms que figuravan en lo programa siguieren interpretadas de una manera magistral y la major part d'ellas alcansaren los honors de la repetició.

Aixó permet presumir que la companyia lirica de l' orquesta del Liceo acabarà dignament, ab gran satisfacció dels estudiosos professors, del digne mestre director y dels inteligents filarmònichs barcelonins.

Y per qué aquests concerts dels diumenes á la tarda no s'han de aclimatar á Barcelona, com ho están á París, á Madrid y á las principals ciutats d'Europa?

ROMEA

Lo nou drama de 'n Soler: *Las claus de Girona*, alternat ab obras de circumstancies, com *De Nadal á Sant Esteve*, *Garrofa y Pallanca ó Los pastores de Bellem* y altras ja representadas en anys anteriors.

Ahir dijous gran ignorantada.

TIVOLI

Ab *La vuelta al mundo y Los sobrinos del Capitán Grant* s'han passat las festas de Nadal.

Posteriorment s'ha tornat á representar la sarxuela d' espectacle: *El viaje imprevisto*, adornat ab las hermosas decoracions de 'n Sebastià Carreras que tant cridan l' atenció del públich.

NOVEDATS

La Lola es una parodia catalana del aplaudit drama *La Dolores*.

Los Srs. Guasch-Tombas y Dalmases-Gil, autors de aquesta producció, han transportat l' acció de la mateixa al Poble Sec, presentant alguns tipos de caràcter popular que provocan sovint las riàllas del públich. Lo mestre Jimenez ha escrit per aquesta obra alguns números de música que sigueren rebuts ab aplauso.

Los autors de *La Lola* se vegeuen cridats á las

ALEGORIA

—Baixa depressa á la tomba,
desgraciat Norante tres, | que ab las nafras que traginas,
que ab las nafras que traginas,
ja no serveixes per res.

taulas al final de la representació, en companyia
dels actors que la executaren ab verdader carinyo.

* * *

Obra en porta: *La llantia maravillosa*, de 'n Conrat Colomer. Será posada, segóns notícias, ab un decorat magnific, espléndit vestuari y ab lo concurs de un numerós cos de ball.

CATALUNYA

Al èxit de *El Duo de la Africana* y de *Los Descamisados* s' hi ha de afegir el que ha alcansat *El Titirimundi*, escrit pe'ls senyors Monasterio é Ibarsola y posat en música pe'l senyor Valverde, fill.

Lo llibre es sumament cómich, apareixent curullat de xistes y bonas ocurrencias, que mantenen

INTERVIEW

—Diu si 's pot entrar? —¿Qui es?
—Un noy. —¡No 'n faltava d' altre.
—Diu qu' es l' any noranta quatre, y demana ab interès veure á n' el noranta tres.
—Digas que passi endavant.
—Passa noy. —¿Potsé 'l molesto?
—Ja pots anarte explicant.
—Com que jo vinch al seu puesto, just es que 'm vagi enterant de la méva obligació. Y he cregut que la manera de comensar ma carrera, es demandà' explicació de [commarxa tot aixó.]

continuament la hilariat del públich. Y en quant á la música sobressurten una massurka molt elegant, un airós pas doble y unas coplas corejadas, qual repetició de mana 'l públich en totes las representacions, valent molts aplausos al señor Castillo que las canta.

Entre 'ls demés actors se distingeixen la señora Fernani, la Sta. Gómez y 'ls Srs. Carreras, Pérez y Suárez.

GRANVIA

S' han donat algunas representacions del melo-drama *La pesquadora de Arenys*.

Ahir se reproduí *La llanterna mágica*, de 'n C. Gumá. Al dir que 's reproduí vull dir sols la llanterna, qu'en quant á las vistas que ab ella s' ensenyans son casi totes novas y de gran actualitat. Ne parlarem més extensamente la setmana pròxima.

* * *

L' empresa de aquest teatro anuncia lo próxim estreno de las següents produccions: *Teodora*. — *La dama del mar*, de Ibsen. — *Los gitanos de frac*. — *El escrito del muerto* y *La loca de la casa*.

RATA SABIA.

—...—

Com so jove, no es extrany
que de vosté un bon consell
pugui esperarne ab afany,
puig sent d' edat.... — Tinch un any.
— ¡Un any diu! — Y m' han fet vell.
Vaig venir, com ara tú
carregat de bons intents
y ab un any sol, aquí 'm tens
arrugat, pansit, madú,
cabells blancks y sense dents.
No n' hi ha hagut cap que logrés
de nostres antepassats,
que 'l mirar tants disbarats,
al cap d' un any no volgués
deixarlos abandonats.
Perque en lo mon, no exagero,
sols hi veurás mala fé.
Y per un home de bé
trobarás cada embustero,
que may més creurás en ré.
La virtut va tan escassa,
que quasi se 'n pert la mena.
Y l' honradés ja no passa,
perque 'ls que ho blossomon massa,
se la tiran á l' esquena.
Tothom desitja medrar.
¡Polítichs! son acabats.
Tots son bons per governar
á costa d' empastifar,
mes no per ser governats.
Lo talent n' es escarnit,
qu' en lo mon lo qui sab més
y sol serne 'l preferit
no es aquell qu' está instruit,
sino 'l que té més dinés.
¡De religió! Ni pensarhi;
quasi tots al professarla
deixant ritos y breviari,
tan sols buscan al entrarhi
la manera d' explotarla.
Y aixís pel mateix patró
sol anar tot lo demés.
¡Y 's diu sigle del progrés,
allí hont sols la progressió

es ferho tot al revés!
Si vols creure 'l méu consell,
y puig que 'm vens á trobar
deixa la bola rodar.
y guardant de ferthi vell,
procúrathi conservar.
Passa días, déixals dir,
fent que no 't pugan abatre.
sufreix, ja que has de sufrir,
lo temps que tens de servir,
per ser l' any noranta quatre.
Que tant si ho fas bé com mal
may á tots deixas contents,
puig que 'l trobá inconvenients
es defecte capital
de tots quatre continents.

Ja t' he dit la vritat neta.
Y aixís ab lo téu permis,
com que acabo 'l compromís,
me'n vaig á fer la maleta,
perque 'm queda 'l temps precis.

RUBINAT.

Lo famós Moret ha vist que la Junta d' obras del Port de Barcelona tenia alguns fondos en caixa y ha dit:

— Lo que falta al port de Barcelona son uns quants empleats que s' encarreguin de percibir alguns sous magnifichs, á expensas de la Junta. Y com que no 'm faltan amichs que s' están pírrant pera pescar una bona breva, jo mateix aquesta vegada m' encarregaré de repartirlos.

Y l' autor dels tractats de comers que tenen perturbada á mitja Espanya y 'l negociador de la pau ab los moros que té indignada á l' altra mitja, ha tractat de inaugurar lo sistema originalissim de disposar de uns fondos que no son séus, en benefici dels seus camaradas.

Naturalment, semblant pretensió ha tingut la gracia de soliviantar al Comers de Barcelona qu' es l' únic que paga cantitats immensas en forma de drets extraordinaris, al objecte de que tinguém port y no pas perque vinguin á gaudirse 'n los amichs del Sr. Moret.

A la construcció del Port de Barcelona l' Estat no hi contribuheix ni ab un céntim, y ab tot, lo govern se reserva 'l dret de perturbar, d' embolicar, de retardar l' aprobació dels projectes y la resolució dels expedients: y no tenintne prou ab aixó ara voldria crear empleos nous, com si 's tractés de cosa propia, de la qual pogués disponerne á la mida del seu gust.

Veurem si 'l Comers de Barcelona, secundant enèrgicament á la Junta d' obras del Port, se decideix de una vegada á posarli 'ls peus á rotllo.

Entre 'ls agraciats ab lo premi segon de la rifa de Nadal que va caure á la Corunya s' hi contan 42 carabiners.

Si tots son solters, may tindrán millor ocasió que la present per arribarse fins á Zaragoza á veure si poden casarse ab las criadas que han tingut la sort de pispar lo priuer premi.

Els y ellas mereixen ser condecorats.

Y al efecte poden obtar á la creu del matrimoni.

REFLEXIONS D'UN PARE DE FAMILIA

— Los moros de Melilla diuhen que 'ls espanyols estar gallinas. S' equivocan: ara com ara, 'ls espanyols no més estém per galls.

DESPEDIDA DEL ANY

—Mestressa, d' aquestas festas
aquí tens lo que ha quedat:

Tenim que 'l café artificial, segons los anàlisis practicats últimament, no resulta nociu à la salut.

Per lo tant l'autoritat ha resolt que la séva fabricació siga lícita, sempre que l'industrial al fer la venta manifesti al comprador la classe de café que li entrega.

**
Res mes fàcil que 'l cumpliment de aquesta petita exigència.

L'industrial no tindrà cap inconvenient en dir ho, y 'l comprador no 'n tindrà tampoch cap en escoltarho.

Pero 'l café artificial passarà à las botigas al menudeig, y de allí sortirà barrejat ab lo café legitim, y com à tal serà pagat pel consumidor.

Per lo tant encare que no resulti nociu à la salut, resultarà nociu à la butxaca, al paladar y à la moralitat.

**
Tot això podria evitarse si las autoritats prohibissen resoltament l'exercici de una industria, quals productes no poden servir pera res mes que pera enganyar al pròxim.

Pero jo ja ho veig, los fabricants de café artificial sempre podrian dir als nostres governants:

vés si te 'n podrás fé un traje,
una mica aprofitat.

—¿Y las eleccions que solen fer vostés no son també de farina d'aglans? ¿Desde quant no 'ns ha de ser llicit à nosaltres fer lo mateix que fan vostés?

Hi ha que desenganyarse: som al ball y hem de ballar.

«¿Qui enganya à qui?» Aquest y no altre es lo lema *fí de sige*, per culpa de tots.

Una anècdota genuinament barcelonina que's remonta à alguns anys enrera.

L'héro de la mateixa sigué 'l conegut Moro Benani, que's guanyava la vida venent quincalla y diversos objectes.

Sent moro com era, un capellà, individuo de la Societat catequistica, tractà de convertirlo y batejarlo. Lo moro Benani's mostrava molt sumis y per últim s'arribà à convencer de que l'única religió verdadera era la catòlica.

¡Quin triunfo pel capellà!....

**
Ja s'havia fixat la fetxa del bateig, ja s'havian fet tots los preparatius necessaris perque l'acte tingüés tota la importància deguda tractantse de un moro tan conegut à Barcelona, quan en Benani vā dir:

—He pensat molt lo pas que vaig à donar, y trobo que pot perjudicarme en alt grau.

—Expliquis—digué 'l seu catequista.

—Si, senyor:—afegí 'l moro—la major part dels articles qu'ê venç procedeixen de païssos musulmans. Allà tinch de anar à lo menos un cop al any à provehirme ¿y sab vosté que fins la vida pot costarme si averiguan que m' hi fet cristià?

—No tinga por, home, no tinga por.

—La por m' ho fa dir. De manera que contat tot y debatut y considerant qu' en l' exercici de la meva industria vinç à guanyar unas set pessetas diarias, vegi si podrian assegurarme vostés aquelles set pessetas y no tinch cap inconvenient en batejarme.

Lo capellá 's quedá blau, y per últim li digué:

—¡Ay jo 't toch!.... ¿Qué s' ha figurat vosté?.... ¡Set pessetas diarias!.... Miri, assegurim à mi un violari de deu rals, y 'm faig moro desseguida.

Molt notable es lo número que ha publicat *La Ilustració artística* de la casa editorial de Montaner y Simon ab motiu de las festas de Nadal.

Una multitud de notables dibuixos deguts à nos tres primers artistas y de traballs literaris alussius à la festa de Nadal, suscrits tots ells per reputadissims escriptors, colocan aquest número al nivell dels millors que publican las principals ilustracions extrangeras.

—Amigo, l' última sessió del Ajuntament!.... ¡Vaya una manera de obrir las mans y de repartir di-

ners!.... Tot se 'n vá anar en aprobar comptes, en nombrar pensionats, en adquirir llibres, en distribuir gangas y brevas!....

L' Ajuntament actual està à punt de anarse'n al altre barri y no té prou temps per fer un bon testament, que siga del gust dels seus legataris.

Entre las adquisicions que 's van acordar, s' hi conta la de 100 exemplars del llibre titulat: *El protector de los pájaros*.

Lo Sr. Passarell vá dir:

—Voto ab entusiasme aquest dictamen.

Los comptes del petróleo consumit durant lo mes de novembre últim s' elevan à la xifra de 6,144 pessetas.

¡Mes de 40 duros diaris gastats en petróleo per'l alumbrat públich!....

¿No es veritat que per gastarse tan petróleo à pesar del gas y de la electricitat, hi ha molt poca llum?

Alguns comptes de la casa de Successors de Ramírez y C.ª també varen ser aprobats, sens la mes mínima discussió.

L' arcalde, com de costum, va retirarse del saló durant l' aprobació de aquests comptes.

Perque, encare que la cosa no fassi molt bona impressió en lo públich, lo qu' es ell un *mal paper* no vol ferlo de cap manera.

L' Associació de Publicistas, à la qual tinch l' honor de perteneixer, sigüé obsequiada ab l' us gratuit del Invernàcul del Parch.

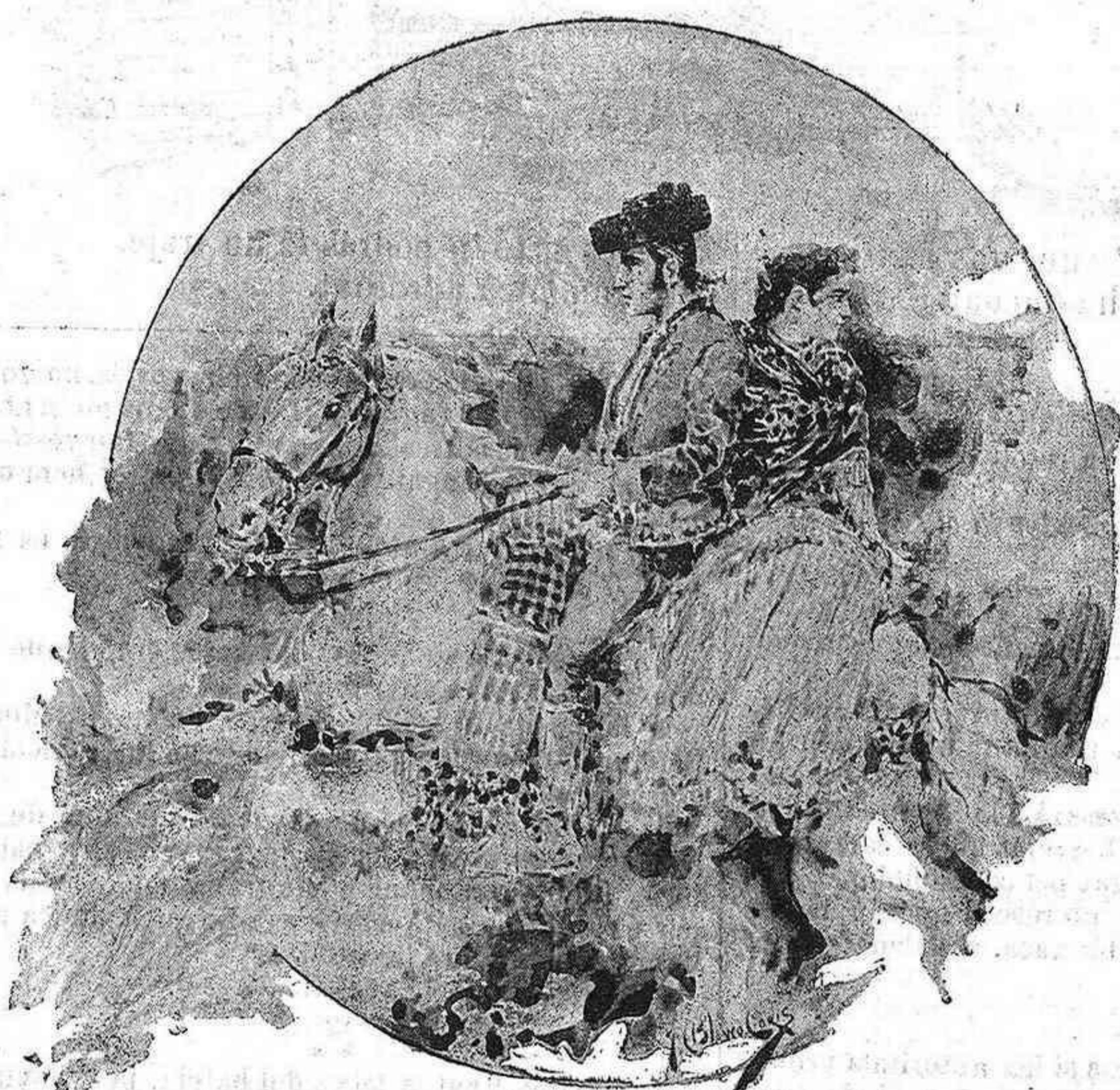
Com à periodista deploro vivament que l' Associació s' avingui à viure de gorra. Los periodistas hem de censurar tots los abusos, y no es bona manera de ferho acceptar l' us de una dependencia del Parch que, segons resan los anuncis, «es propiedad de todos los ciudadanos» y no dels publicistas solament.

Ademés que al veure que s'admet com à punt de residencia l' Invernàcul del Parch, qualsevol creurá que l' Associació de Publicistas nascuda ab tant vigor, es una trista planta d' estufa, que necessita una atmósfera artificial per no assecarse.

A pesar de las disposiciones sanitarias vigentes que prohibeixen la introducció dels cadàvres en las iglesias, al procedir-se al enterro del canonje Tintorer, se li vá dir un ofici de cos present à la Catedral.

Està vist.

GENT D' ANDALUCIA

Ell es un contrabandista que treballa activament; pero ¡no es mal contrabando lo que porta en 'quest moment!

LOPEZ-EDITOR, Rambla del Mitj, número 20, Llibreria Espanyola, Barcelona.—Correu - Apartat, número 2.

**ALMANACH
DE
La Esquella de la Torratxa**

pera l' any 1894

Preu: 1 pesseta

**ALMANACH
DE
LA CAMPANA DE GRACIA**

pera 1894

Preu: 2 ralets

**GRAN SURTIDO
DE DIETARIOS Y AGENDAS DE BUFETE**

Desde 1 a 4 pesetas

Magníficas tapas ab planjas dauradas per enquadernar

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

Preu: 1·50 pessetas

**SURTIDO COMPLETO DE LIBROS PARA
AGUINALDOS**

L' HOME DELS NASSOS

PER

M. FIGUEROLA ALDROFEU

Preu 1 pesseta

ALMANAQUE KNEIPP

PARA 1894

redactado por el párroco Sebastián Kneipp

Precio 1 peseta

Última obra de C. GUMÀ

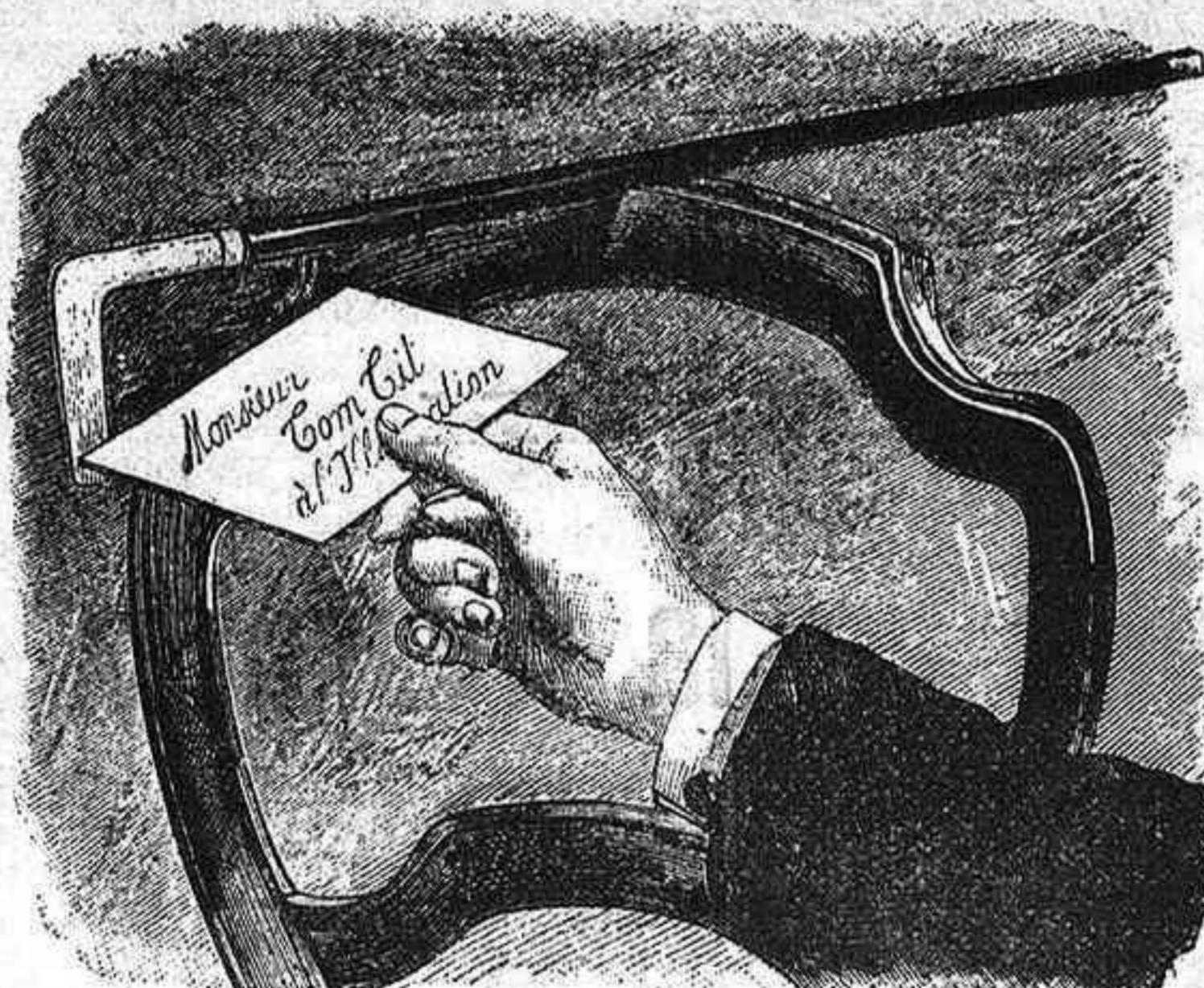
UNA AVENTURA DE AMOR

Ilustrada per M. MOLINÉ

Preu 2 rals.

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mutuo, ó
en sellos de franqueig al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá à volta de correu franca de port. No
responem d' estravios, no remetent ademés 3 rals pel certificat. Als corresponents de la casa se 'ls organ rebaixas

DISTRACCIONS CASULANAS

(De la obra *Tom-Tit de la casa Fuentes y Capdeville.*)

LA FORSA DE L' ATRACCIÓ

Sense aparato de cap género pot demostrarre ab molta facilitat.

No han de fer res més que colocar un bastó en equilibri, atravesat sobre l' respaldo de una cadira. Agafan una tarjeta qualsevol y la fregan rápidament per la seva màniga, després de secarla ben bé prop del foch. Llavors, acostan la tarjeta al bastó, sense arribar a tocarlo y seguidament veurán com en virtut de la forsa de l' atracció, lo bastó anirà moventse com si la tarjeta l' estirés, fins que acabarà per perdre l' equilibri cayent del respaldo de la cadira.

Quan entitats com lo Cabildo Catedral faltan tan obertament a las lleys, bé podém dir que hi ha gent qu' en lloc de donar llum, dona.... *encens*.

Al *Real Aquarium* de Londres, ha tingut lloc un certámen de barbers.

Los héroes de la competencia barberil han sigut los anomenats Wick y Lloyd, que son dos lleonets de la navaja y l' sabó.

Un dels incidents curiosos del *macht* sigué l' traball de una filla de n' Wick, qu' en sis minuts vā afeytar a cinch individuos.

Lo seu pare vā afeytarne 40 en menos de un quart d' hora y en Lloyd 41.

¿Volén una habilitat més portentosa?

***

Donchs aquí a Espanya tenim qui deixa molt endarrera a aquest parell de rapa-barbas inglesos.

Com per exemple l' Sr. Gamazo, qu' en menos que canta un gall, no més que posant una firma al peu de qualsevol decret, deixa afeytats a milions de contribuents espanyols.

Y a pel y a repel.

Llegeixo en un periódich que la fortuna particular del Papa Lleó XIII ascendeix a uns cinquanta milions de duros.

O com si diguessim a 250 milions de missas.

La major part de aquesta suma no gens despreciable, l' Papa la té colocada a Inglaterra.

No sembla sino que l' s capitals estigan més segurs entre protestants qu' entre catòlichs.

La Tabacalera manté un numeros resguard per

evitar lo contrabando. Vol que l' s espanyols morí del seu tabaco y ningú la treu d' aquí.

Ara bé: al formularse l' contracte de arrendament ab lo Gobern, l' Hissenda s' comprometé a facilitar lo resguard que la mateixa tenia.

Pero la Tabacalera l' augmentà, y a última hora ha sortit ab la pretenció de que l' Estat ha de abonarli l' import de aquest augment.

**

Lo consell d' Estat tenia l' encàrrec de dirimir aquesta diferència, y va ferho l' altre dia, quedant empatada la votació. Quatre concellers votaren per l' Estat y l' s altres quatre per la Tabacalera.

Lo president havia de decidir, y ho feu votant en favor... ¿de l' Estat?....

No, senyors: en favor de l' Arrendataria.

**

Resultat de aquesta sentència:

Que l' Arrendataria cobrarà de moment 36 milions de rals.

¡Magnifica breva!....

¡Y quin contrast ofereix aquesta breva ab los escanya-pits, que ns veyem obligats a fumar los infelissos espanyols!....

FILLAS DE EVA

Fot. Daireaux.—París.

Sempre va despentinada y diu que ho arregla aixís per demostrar a la parroquia que no porta res postis.